

Tekniska nämnden

Avfallstaxa 2015

Förslag till beslut

Tekniska nämnden noterar informationen om arbetet med utformningen av uppdaterad avfallstaxa och ger avfallsenheten i uppdrag att utforma slutgiltigt förslag till ny avfallstaxa för 2015, för beslut i tekniska nämnden den 23 september.

Sammanfattning

Utgångspunkten är att avfallstaxan ska utformas så att den täcker kostnaderna för avfallshanteringen. Avgifterna som hushållen betalar är uppdelade i en grundavgift och en rörlig avgift (tömningsavgift). Förslaget till avfallstaxa för 2015 har utformats med utgångspunkten att en miljömässigt bra avfallshandling ska uppmuntras. Bland annat är utgångspunkten att villahushåll, föreningar samt verksamheter sorterar ut matavfall, vilket också ligger i linje med beslutade miljömål både nationellt och Nackas lokala miljömål.

Ärendet

Målsättningen med avfallshandling i Nacka kommun är att den ska vara tillgänglig för alla och utgå från människans behov. Det ska vara lätt att göra rätt för miljön. Nacka kommun erbjuder ett brett urval av tjänster så att respektive kund ska kunna hitta en lösning som passar dennes specifika behov.

I hela kommunen erbjuds hushållen, genom våra upphandlade entreprenörer en fastighetsnära insamling av restavfall, matavfall och slam. Extra informationsinsatser genomförs under 2014 och 2015 för att öka andelen hushåll som sorterar ut matavfall. När det gäller insamling av förpackningar (återvinningsstationer) samt möjligheter att göra sig av med övrigt hushållsavfall på återvinningscentraler (exempelvis trä, ris, metall, möbler och elektronik) så finns en utvecklingspotential där kapacitetsökningen av återvinningscentralerna pågår och beräknas vara slutförd under senvåren 2015. För

återvinningsstationerna pågår ett kontinuerligt arbete med att hitta nya platser så att fler stationer kan upprättas.

För att kunna upprätthålla en god kundservice och administration samt att kunna planera och genomföra upphandlingar, informationsinsatser och aktiviteter har vi en organisation som består av en kundservicefunktion samt en avfallsgrupp om idag totalt ca 8 heltidstjänster.

Avfallstaxan ska utformas på ett sådant sätt att kostnaderna för avfallshanteringen täcks av de beslutade avfallsavgifterna. Avgifterna som hushållen betalar är uppdelade i en grundavgift och en rörlig avgift (tömningsavgift). Grundavgiften är tänkt att täcka kostnader för kundservice, planering, administration och återvinningscentraler. Rörliga avgiften ska täcka kostnader för respektive tjänst (insamlings- och behandlingsavgift).

Miljöstyrning av avfallstaxan

Den plockanalys som Nacka kommun utfört under våren 2014 visar att hushållen slänger ca 30 % förpackningar och ca 30 % matavfall i soppåsen. Enligt Avfallsplan 2020 är målsättningen att minimera mängden avfall samt materialåtervinna och omhänderta avfallet på ett miljöriktigt sätt. Enligt tekniska nämndens önskemål vid mötet den 10 juni har förslaget till avfallstaxa för 2015 anpassats med ekonomiska styrmedel mot en miljöriktig hantering.

Genom utformningen av avfallstaxan kan ekonomiska styrmedel hjälpa till att bidra till en miljöriktig hantering av det avfall som uppstår. En viktig faktor i sammanhanget är även förbättrad servicegrad och tillgänglighet för både privatpersoner och företag. Redan 2014 har servicegraden förbättrats och kommer att förbättras ytterligare genom utbyggnaden av återvinningscentralerna.

Vid utformningen av taxan har utgångspunkten varit att villahushållen sorterar ut matavfall och förpackningar. Uppskattningsvis behöver ett normalhushåll med 2 vuxna och 2 barn som sorterar ut matavfall och förpackningar tömma sitt 190 literskärl ca 15-17 gånger per år. Hushåll som väljer att inte sortera ut förpackningar och matavfall kommer dels att få en högre kostnad per tömning dels en högre kostnad på grund av ett större antal tömningar, alternativt dyrare kärl beroende på kärlstorleken.

Utgångspunkten i Avfallstaxan 2015 är att sortering av matavfall och förpackningar är normen och att de kunder som aktivt väljer att inte göra detta istället kan välja att betala en förhöjd (miljöstyrnings)avgift. Denna styrning ligger också i linje med Nackas lokala miljömål samt nationellt miljömål gällande matavfall som anger att minst 50 % av matavfallet ska samlas in 2018.

Viktiga föreslagna förändringar i Avfallstaxan 2015

1. Högre kostnader för restavfall för de hushåll, föreningar och verksamheter som väljer att inte sortera ut matavfall. För villahushåll finns genom detta även ett incitament att sortera ut förpackningar. Nytt förslag är också att särskilda avgifter för insamling av matavfall tas bort och täcks av ovan beskrivna rörliga kostnader.
2. Varje tjänst är prissatt utifrån analys av insamlings- och behandlingskostnad samt eventuell miljöfaktor. Detta har fått till följd att somliga tjänster fått en stor kostnadsökning då Nacka kommuns kostnader för denna tjänst blivit avsevärt mycket dyrare i och med nya entreprenörsavtalet från april 2013.
3. En höjd grundavgift för både villahushåll och flerbostadshus. Grundavgiften kommer att behöva höjas i etapper för att kunna täcka kostnader för återvinningscentraler, kundservice och planering.
4. Grundavgift för verksamheter
Nytt för 2015 är att verksamheter betalar en grundavgift.
5. Ny taxa för slam
Taxan för slam föreslås ligga som ett eget separat taxedokument då det är ett begränsat antal kunder som berörs av detta.

Avfallstaxans påverkan för två exempelhushåll i Nacka kommun

För att exemplifiera vilken typ av service som Nacka kommun erbjuder olika hushåll beskrivs nedan två olika hushåll, vilken typ av service de erbjuds och vilka kostnader deras avfallshantering medför enligt nuvarande taxa samt den nu föreslagna avfallstaxan för 2015.

a) Villahushåll

Restavfall behovshämtas de veckor som hushållet vill ha sitt kärl tömt. Det finns fyra olika kärlstorlekar att välja mellan (140-370 liter). Kunder har möjligheten att dela kärl med upp till tre grannar. Matavfall hämtas kostnadsfritt varje vecka under maj-augusti och var 14:e dag under september-april. Även matavfallskärl kan delas mellan flera hushåll. Abonnemang för hämtning av trädgårdsavfall kan beställas för 1500 kr per år (för 16 hämtningar).

Grundavgiften föreslås bli 1050 kr då servicenivån samtidigt höjs avsevärt med tanke på att återvinningscentralerna får en större kapacitet, fler fraktioner och återbruk (from våren 2015). Praktiskt kommer detta att innebära att medborgarna får en bättre utbyggd service och mindre köande.

Förpackningar kan lämnas vid alla tre återvinningscentraler och vid övriga 25 återvinningsstationer. Elavfall och småelektronik kan lämnas i Samlaren som idag

finns vid ICA Maxi, Ica Kvantum och Orminge Centrum. Två gånger per år erbjuds mobil insamling av farligt avfall.

Alla kunder erbjuds kundservice via telefon och mail samt tryckt och digital information. Under 2015 kommer även e-tjänster när det gäller avfallshantering att utvecklas.

Exempelfamiljen har, som majoriteten av villakunderna i Nacka, ett 190-literskärl. Kärlet töms 16 gånger per år när de sorterar ut matavfall och förpackningar. Årskostnaden blir 1642 kr varav grundavgiften är 1050 kr (2014: 1 284 kr, varav grundavgift 880 kr). Om familjen inte skulle sortera ut matavfall och förpackningar töms kärlet 32 gånger per år. Årskostnaden blir 2938 kr (2014: 2096 kr).

b) Hushåll boende i lägenhet

Restavfall hämtas enligt den lösning som föreningen valt (kärl eller bottentömmande behållare). Det finns ett flertal olika behållare och kärl att välja mellan. Även flerbostadshus erbjuds matavfallsinsamling kostnadsfritt. De föreningar som väljer att inte sortera ut matavfall får en något högre avgift för restavfallet.

Grundavgiften betalas av föreningen per lägenhet och denna avgift föreslås en höjning till 420 kr. En riktlinje som Avfall Sverige anger är att grundavgiften per lägenhet normalt bör ligga på ca 40-60 % av ett villahushåll, vilket skulle innebära 420-630 kr. Hushåll i flerbostadshus har i regel en mindre mängd övrigt hushållsavfall (farligt avfall, elektronik, restavfall mm) som annars lämnas på återvinningscentralerna, vilket motiverar en lägre grundavgift än för villahushåll. Grundavgiften för lägenheter bör höjas över tid i samband med att servicen för flerbostadshusen ökar.

För förpackningar gäller samma service som för villahushåll. Förpackningar från flerbostadshus kan lämnas vid alla tre återvinningscentraler och vid övriga 25 återvinningsstationer. Elavfall och småelektronik kan lämnas i Samlaren som idag finns vid ICA Maxi, Ica Kvantum och Orminge Centrum. Två gånger per år erbjuds mobil insamling av farligt avfall. Generellt brukar hushåll i flerbostadshus ha mindre möjligheter att transportera sitt avfall vilket innebär att de i högre utsträckning behöver fastighetsnära insamling för att kunna nyttja avfallstjänsterna. Alla kunder erbjuds kundservice via telefon och mail samt tryckt och digital information. Under 2015 kommer även e-tjänster när det gäller avfallshantering att utvecklas.

Brf Exempel Nacka är ett flerbostadshus med 91 hushåll. Föreningen har 7 st. 660-literskärl för restavfall och 7 st. matavfallskärl. Kärlen töms en gång per vecka.

Årskostnaden blir 76 174 kr varav 38 220 kr i grundavgift (2014: 55 223 kr, varav 20 020 kr i grundavgift). Kostnaden per lägenhet blir 837 kr, mot 607 kr 2014.

Om föreningen inte skulle sortera ut matavfall har de 9 st. 660-literskärl för restavfall. Årskostnaden blir 101 652 kr, mot 64 381 kr 2014. Kostnaden per lägenhet blir 1 117 kr, mot 707 kr 2014.

Jämförelse mellan olika kommuner

Exakta jämförelser mellan olika kommuner är svåra att göra då många har egna varianter på miljöstyrningsavgifter etc. Men den jämförelse som är gjord i samband med taxeförslaget är att Nackas grundavgifter för villahushåll ligger i undre mellanskiktet medan avgiften för flerbostadshus är fortsatt låg. När det gäller kostnaden för ett exempelhushåll som sorterar ut matavfall och förpackningar är totalkostnaden förhållandevis fortsatt låg. Totalkostnaden för ett villahushåll som inte sorterar ut matavfall och förpackningar är däremot relativt hög.

För flerbostadshus är totalkostnaden medel till låg för föreningar som sorterar ut matavfall och medel till hög för de föreningar som inte sorterar.

Ekonomiska konsekvenser

Målsättningen med den nya avfallstaxan är att den ska ge intäkter för att kunna motsvara kostnaderna för avfallshanteringen.

Genom avfallstaxans utformning, där Nackas invånare har möjlighet att påverka sina kostnader, finns samtidigt en stor osäkerhet kring vilka intäkter som avfallstaxan kommer att generera. Denna osäkerhet är i stor utsträckning kopplad till hur stor andel av villahushållen som väljer att sortera ut matavfall. Avfallsgruppen har i bilagda riskanalys redogjort för ett antal olika scenarion och hur ekonomin kan komma att påverkas av dessa.

Bilagor

1. Avfallstaxa - risker

Henrik Alsén
Gruppchef Avfall
VA och avfall

Anders Lindh
Enhetschef
VA och avfall